



## PRONAĆI LJEPUTU U “NESAVRŠENOM”

Najpoznatije glazbeno djelo franjevca, svećenika i skladatelja fra Ive Perana je Misa *Slavite Mariju* ili, kako bi se u narodu reklo, “Peranova misa”. Pučka je to misa koja se, zahvaljujući svojem nevjerojatno jednostavnom melodijskom izričaju, rasprostranila po čitavoj Hrvatskoj, ali i širom svijeta u mjestima u kojima žive Hrvati te gdje se svete Mise služe na hrvatskom jeziku. Ova misa gotovo svakodnevno odjekuje crkvama širom svijeta i gotovo da nema vjernika hrvatskog porijekla koji se s njom nije susreo. Međutim, rijetki su upoznati s pričom kako je ta misa nastala.

Fra Drago Ljevar, gvardijan zadarskog samostana sv. Frane, jednom je prilikom govorio o okolnostima nastanka ove popularne mise: “Imao je mlade iz raznih krajeva Hrvatske i Bosne i Hercegovine, a nisu znali dobro pjevati. Fra Ivo bi njima otpjevao misu, a oni bi netočno uzvratno otpjevali. Onda je on na vreći cementa pisao te note kako su oni otpjevali. Tako je nastala misa koja se pjeva gdje god su Hrvati.”<sup>1</sup>

Ono što ovu priču čini veoma zanimljivom je činjenica da je najpoznatija hrvatska misa nastala zahvaljujući pjevačima koji zapravo nisu baš dobro znali pjevati. Pristup fra Ive Perana može nama, voditeljima crkvenih zborova, poslužiti kao izvrstan primjer u njihovom glazbenom djelovanju. Kada raspoložemo s nečim nesavršenim, nemojmo to odbaciti, nego



prihvatimo jer nikad ne znamo kakvi se biseri skrivaju iza te nesavršenosti.

Veliku većinu crkvenih zborova čine pjevači koji nisu glazbeno obrazovani te su takvi zborovi uglavnom “amaterski”. Smatram da glazbeno obrazovanje pjevača nije ključno u ovom slučaju, no poznavanje nota može uvelike pomoći. Problemi nastaju kada određeni pjevači jed-

nostavno nemaju idealne glasovne mogućnosti, ali imaju vrlo veliku volju za radom. Rad s amaterskim zborom nije nešto što se nauči u školi, nego se gradi iskustvom, oslušivanjem, promatranjem, analiziranjem te iscrpnim planiranjem i istraživanjem vježbi i metoda rada koje na zbor dobro utječu.

Jasno je da mi, profesionalni glazbenici, imamo jednu savršenu viziju skladbe koju izrađujemo, no naša se, uglavnom nerealna, očekivanja vrlo često ne podudaraju s tehničkim mogućnostima zbora u kojem djelujemo. Zbog nesavršene izvedbe, koja se ne poklapa s našom vizijom, često upadamo u zamku nezadovoljstva, samokritičnosti ili, u gorim slučajevima, i ogorčenosti i ljutnje te na koncu propustimo osjetiti trenutak i njegovu ljepotu. Svaki trenutak u glazbi nosi svoju čar, a to se posebice može doživjeti za vrijeme liturgije.

No pokušajmo zastati. Zaboravimo na perfekcionizam i svoje sposobnosti, osluhnimo ljepotu u tom šarenom spektru pjevačkih glasova. Možda netko zaišta ne može pogoditi taj visoki ton, net-

<sup>1</sup> <https://ika.hr/novosti/konferencija-za-medije-u-povodu-otvaranja-dijecezanskog-postupka-zaproglasenje-blazenim-fra-ive-perana> (21.4.2022.)

ko ne može izgovoriti ispravno pojedine konsonante, nečiji glas možda i uz sav trudi ipak odskoče od ostalih. Sagledajmo trud svih ovih pjevača koji zaista daju najbolje od sebe – u okvirima vlastitih mogućnosti. Važno je posvjestiti činjenicu da zbarsko pjevanje ima vrlo veliku ulogu u životima tih ljudi. Oni neumorno žrtvuju svoje slobodno vrijeme kako bi svoje talente vratili Onome koji im ih je udijelio, a zajednici donijeli radost.

Zbarsko pjevanje također doprinosi duhovnom i socijalnom rastu pjevača, mnogima je pomoglo u zaista teškim životnim situacijama, a to je svakako vrijedniji rezultat nego savršeno točno otpjevana pjesma. Često smo svjedoci „koncertnog“ pjevanja zborova u liturgiji. Nerijetko takvi zborovi zvuče hladno i umjetno te u strahu od dirigenta ili krive note zaborave na svoju istinsku službu – pjesmom dati slavu Bogu. Vjerujem da bi većinu nas dublje dotaknulo pjevanje zbora koji, unatoč tehničkim nedostacima, svojom prirodnošću i poniznošću uspije uvući puk u otajstvo pjevane molitve. Savršenstvu u svakom smislu svakako trebamo težiti, no nemojmo postati rob istog.

Što je pravi smisao liturgijske glazbe, izrekao je fra Ivo Peran u jednom od svojih rukopisa:

“Smisao liturgijske glazbe jest Božja slava i posvećenje vjernika. Liturgijska glazba treba izreći radost sebedarja kojim se Bogu daruje čovjek, i poslužiti da se može nazrijeti ona nova pjesma izvan vremena i prostora, na vječnoj gozbi Jaganjčevoj. To glazba može izraziti bolje nego ijedna druga umjetnost.”<sup>2</sup> Pronađemo li ljepotu u onom “nesavršenom” uvidjet ćemo kako upravo to “nesavršeno” postaje “savršeno”.

**Petra Hrvčić**

<sup>2</sup> Fra Ivo Peran, predavanja na teologiji u Rijeci, (rukopis).



## ZLATNA PROŠLOST

U prigodi 50. obljetnice Instituta za crkvenu glazbu tiskana je monografija „Zlatna prošlost za plodnu budućnost“, koju su za tu prigodu pripremile dr. s. Katarina Koprek, mo. s. Domagoja Ljubičić i Marija Ferlindeš, prof. To je vrijedna knjiga, koja donosi povijesni pregled njegova djelovanja, biografije svih profesora i djelatnika, koji su velik dio svoga života ugradili u život Instituta, te brojne aktivnosti i organizacijsku djelatnost te ustanove.

